

ENTERRAMENT DEL P. CASSIÀ M. JUST, ABAT EMÈRIT DE MONTSERRAT
Homilia del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat
14 de març de 2008
Is 25, 6-9; Ps 138; Rm 8, 31-39; Jo 15, 10-17

Sr. Cardenal, Srs. Bisbes, Padres Abades, Mares Abadesses,
M. H. Sr. President de la Generalitat de Catalunya, Autoritats,
Germans i germanes monjos; preveres i diaques,
Estimats tots, germanes i germanes en el Senyor:

Heu penetrat els meus secrets i em coneixeu. Aquestes paraules del salmista que hem cantat amb música del P. Abat Cassià M. i que ell mateix va voler que es cantessin en els seves exèquies, ens ajuden a viure aquests moments de la separació; perquè l'existència humana hi queda il·luminada a la llum de Déu. El salm ens ensenya que tots els moments de la vida, amb els seus alts i baixos, amb les seves clarors i ombres, són abastats per la saviesa amorosa de Déu, des d'allò més íntim que duem al fons del cor fins a les activitats més externes: *vós veieu quan m'assec o quan m'aixeco, descobriu de lluny estant els meus propòsits, sabeu bé si camino o si reposo, us són coneguts tots els meus passos.* La mirada de Déu ho penetra tot amb el seu amor, encara que l'ésser humà intenti fugir-ne. Déu sempre és l'amic indefectible que fa costat i les seves mans sempre estan obertes per acollir.

Els cristians ho sabem sobretot a partir de la paraula de Jesús que hem escoltat a l'evangeli: *a vosaltres us he dit amics perquè us he fet conèixer tot allò que he sentit del meu Pare.* I encara més perquè en l'amor més gran ha donat la vida pels seus amics, per la humanitat entera.

Heu penetrat els meus secrets i em coneixeu. Aquestes paraules ens inviten a la fe. Déu és amic, ens coneix, ens accepta, ens comprèn, ens perdona. Aquestes paraules dels salm ens inviten, també, a la confiança. Perquè com deia sant Pau, *tenim Déu a favor nostre* i res no ens por allunyar mai *del Crist que tant ens estima.* Ni la mort. Perquè sabem que Déu fet home ha volgut experimentar els nostres alts i baixos, les nostres fragilitats llevat del pecat i els nostres esforços no sempre reeixits per ser fidels i coherents. En Jesucrist, Déu ha volgut experimentar fins l'oposició més radical de l'existència humana: la vida i la mort. Efectivament, la pasqua de Jesús és un moment suprem de la saviesa de Déu, que vençant la mort ens guia *per camins eterns.*

Heu penetrat els meus secrets i em coneixeu. El P. Abat Cassià, Joan de nom de baptisme, ho creia profundament ja des de petit perquè havia nascut en el si d'una família cristiana. Va veure la llum a Barcelona el 1926, però els pares aviat es traslladaren a Igualada, de manera que ell se sentia plenament igualadí. Comentant el clima familiar de la seva infantesa, deia que estava agraït a Déu "per l'ambient serè, ple d'amor i de diàleg"¹ que va viure a casa. El seu pare, que era músic i que havia estat escolà de Montserrat, l'encaminà cap a la nostra Escolania, que s'estava formant novament després de la guerra civil. A l'Escolania, hi descobrí, segons que deia ell mateix, "un Déu proper, pare i amic" i hi sentí la crida a la vida monàstica. Conscient, doncs, que el Senyor que l'havia *teixit en les entranyes de la mare* i que *havia penetrat els seus secrets* –com diu el salmista– el cridava, entrà al monestir l'any 1942, als 16 anys. Després de fer la professió i de rebre l'ordenació presbiteral, va ser enviat a fer estudis musicals a Roma i a París; aquesta estada a França li va ser una experiència decisiva. Tornat a Montserrat, on ja havia estat dos anys sotsprefecte de l'Escolania, va ser, entre altres tasques, organista, consiliari del treballadors del Santuari, Mestre de novicis i més endavant Prior del Monestir. Sense deixar de conrear la música. L'any

---

¹ Per a les frases autobiogràfiques, cf. Butlletí del Santuari. Montserrat, 77 (2007) 4-11.

1966, en uns moments gens fàcils en el context comunitari, eclesial i social, va ser elegit abat coadjutor del nostre monestir en substitució del P. Abat Gabriel M. Brasó nou President de la Congregació benedictina de Subiaco. Molt poc després, amb la renúncia del P. Abat Aureli M. Escarré, passà a ser l'abat de Montserrat. Seguint el seu lema "propter fratres meos" (pels meus germans), el P. Abat Cassià va servir la comunitat monàstica durant vint-i-dos anys llargs i va procurar que Montserrat fos un monestir que tingués "una presència significativa –són paraules d'ell– al cor del nostre poble i de l'Església de Catalunya. Presència d'una comunitat que creu, tenaç en l'esperança, experta en reconciliació, defensora dels drets humans i dels drets del nostre poble, acollidora de creients i no creients, disposada al diàleg amb totes les cultures i religions. Animadora –encara és ell qui parla– d'una pietat popular que s'expressa en les celebracions litúrgiques i populars dels Santuari d'acord amb les orientacions del Concili Vaticà II". Aquesta línia de rebre tothom, cosa no massa fàcil en el context del règim polític de l'època, va ser avalada l'any 1971 pel Papa Pau VI. Aquells anys participà, a nivell internacional, en les aplicacions conciliars en el món benedictí. L'any 1989 va renunciar lliurement a la direcció del monestir.

Va ser també Abat Visitador de la Província Hispànica de la Congregació benedictina de Subiaco, Assistent de les benedictines de la Federació Catalano-Balear i president o patró de diverses fundacions de tipus social, una de les quals porta el seu nom. Ho procurava fer sempre des de la seva condició de monjo i per posar en pràctica el manament nou de l'amor. Com a abat emèrit va continuar servint la comunitat en diverses tasques, fent sempre unitat entorn dels dos abats que l'hem succeït. A més de mantenir algunes de les responsabilitats que ja tenia fora del monestir i de passar un any llarg a l'Abadia de Samos per ajudar aquella comunitat gallega germana, ha estat consiliari dels Antics Escolans de Montserrat, ha servit amb el seu art d'organista: amb quina il·lusió parlava del nou orgue! I s'ha significat sobretot per la seva tasca d'acompanyament espiritual i de consell.

Heu penetrat els meus secrets i em coneixeu. Sabia que això era veritat per a cada persona. Per això, amb esperit de fe escoltava tothom amb la ment i amb el cor oberts, intentant de compren l'altre i de dir-li una paraula d'encoratjament, de consol, d'esperança, de pau. Moltes d'aquestes converses i actuacions només les saben els qui en foren beneficiaris, i són una mostra cristiana d'allò que la mà dreta no ha de saber el que fa la mà esquerra. Amb això es volia fidel a l'Evangeli i a l'estil senzill i acollidor de Jesús, i desitjava que l'Església en el seu servei a la humanitat fos portadora d'alliberament i de joia en l'Esperit. Va sostenir els drets humans; i va servir, també, el nostre poble defensant la personalitat i els drets de Catalunya, amb una mentalitat oberta, però, als altres pobles i cultures. En aquest sentit, va tenir, també, un paper important en la transició democràtica a l'Estat espanyol. Tot això ho feia, tal com ell mateix havia dit, "sota la mirada de Déu, com un arriscat servei a l'Església i al nostre poble". També va treballar a favor de moltes millores socials, particularment per resoldre els problemes de l'atur, de la pobresa, de la marginació, dels qui tenien algun tipus d'incapacitat.

Els qui l'hem conegut sabem com va procurar estimar i fer que la gent s'estimés. N'és una prova la presència avui en aquesta basílica per acomiadar-lo dels seus germans monjos, dels escolans, de les seves germanes i familiars, i de tantes persones, de diverses mentalitats, opcions, responsabilitats i condició social, la majoria anònimes com hem tingut ocasió de comprovar aquests dies a la capella ardent. L'estimació envers ell, que era home de diàleg i de comunió, ens fa sentir units en la diversitat; i ens invita a l'entesa dialogant i respectuosa. El P. Abat Cassià procurava estimar tothom perquè creia en la paraula de l'evangeli que hem escoltat: *aquest és el meu manament: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat.* Ell, tal com ha deixat escrit en una carta de comiat que va redactar aquests darrers dies, adreçada als

seus germans monjos, s'ha sentit molt estimat de Jesucrist i per això ha volgut fer conèixer aquest amor a tothom.

Creia fermament, tal com hem sentit de l'apòstol sant Pau, *que res no ens pot allunyar de l'amor del Crist, ni els contratemps, ni la mort*. En una entrevista televisiva, de l'any 1978, deia que li feia por la mort, però que l'assenenava pensar en Jesús a l'hort de Getsemaní perquè Jesús, enfrontant-se a la mort malgrat l'angoixa que li produïa, li havia tret el verí. Ara, en canvi, en aquests darrers temps que sabia que la durada de la seva vida podia ser curta, i ja amb 81 anys, es mirava la mort amb serenor i vivia amb pau, confiant en Déu; agraïa que Déu l'hagués cridat a l'existència, que li hagués fet el do de la filiació divina i de la vocació monàstica i sacerdotal. Ell mateix va escollir els textos bíblics d'aquesta celebració que són portadors d'esperança i, alhora, són expressió de la seva fe en la vida més enllà de la mort. Malgrat la voluntat de ser fidel a l'Evangelí, sempre hi ha errors i negligències –per fer servir encara paraules del P. Abat Cassià– i cada dia hem de posar-nos amb confiança davant Déu, que coneix *els secrets del nostre cor* i els penetra amb la seva mirada d'amor per esborri els nostres mancaments. Per això ara unim la nostra pregària a la gran intercessió de Jesucrist que és l'Eucaristia, per tal que guiï el nostre P. Abat Cassià *per camins eterns*. Ho fem tot contemplant, al darrer tram de la quaresma, *els designis* sorprenents de Déu que es manifesten en la mort i la resurrecció de Jesucrist.